Leven in hoop: Zalig Pasen!

Bisschop Liesen

Aan het Woord

Het paasfeest was op handen. Jezus, die wist dat zijn uur gekomen was om uit deze wereld over te gaan naar de Vader en die de zijnen in de wereld bemind had, gaf hun een bewijs van zijn liefde tot het uiterste toe.

Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat gij zoudt doen zoals Ik u gedaan heb.

Uit: Joh. 13, 1-15

Elk evangelie is meer dan een vertelling van geschiedenis. Het is op de eerste plaats een verkondiging om ons als lezers, of beter gezegd als leerlingen, mee te nemen in wat Jezus voor ons doet en ons te laten groeien. Dat geldt op bijzonder wijze voor de lezingen in de liturgie van de Goede Week en Pasen. In de Goede Week volgen we Jezus echt op de voet. Heel bewust staan we stil bij wat Hij allemaal deed en meemaakte. Hij heeft “zichzelf ontledigd, en het bestaan van een slaaf op zich genomen” lezen we in de bijbel. Dat is zijn vrije keuze; het is geen noodlot, maar Hij doet het uit liefde. Het brengt Hem op een lijdensweg en aan een kruis. Daarmee bewerkt Hij een Nieuw Verbond: verzoening met God en de mogelijkheid van vergeving voor ieder mens.

Met Pasen vieren we dat Jezus de dood heeft overwonnen. Er zijn bijna geen woorden toereikend voor wat dat betekent: het geeft een totaal nieuw perspectief aan alles. Als de dood niet het einde is, als Jezus leeft en Hij zich met ons wil verbinden, kunnen ook wij deel krijgen aan het goddelijk leven waartoe we zijn geroepen. Tegelijk weten we: het lijden blijft ons toch treffen, op allerlei manieren; het is altijd schrijnend, en soms onzichtbaar. Het liefst stoppen we pijn weg. De ultieme pijn is dat het menselijk bestaan altijd uitloopt op de dood: op het loslaten van iedereen en alles wat je dierbaar is. Maar het licht van Pasen betekent dat de dood niet het absolute einde is en dat er hoop is ook voor dit leven ondanks alle leed. Als Jezus al zo veel kon doen door zijn dood, hoe veel meer kan Hij dan nu niet voor ons doen omdat Hij leeft?

Dat is de christelijke hoop: het gaat niet alleen over wat na de dood komt, maar juist ook over het leven met Christus nu. Het lijden wordt niet weg-genomen, maar het komt wel in een ander licht te staan, en we staan niet meer alleen. Zo vreemd als het ook mag lijken, ons lijden en heel ons leven wordt een ‘kans’ om Christus meer persoonlijk te ontmoeten. Met Pasen bevestigen we dat in de hernieuwing van de doopbeloften. Jezus is dus niet alleen een goed voorbeeld, maar Hij is werkelijk de Weg, de Waarheid en het Leven. Hij is allesbepalend voor hoe wij als leerlingen omgaan met elkaar en groeien in Zijn liefde. Ik wens u een zalig en hoopvol Pasen.

✠ Mgr. dr. J.W.M. Liesen

Binnenkort in het bisdom

2021

6 april:	Start Lectio Divina: een reeks geloofsgesprekken in kleine groepen rondom het boek Handelingen (online)
21 april:	Avond over de heilige Jozef door zuster Anima Christi
25 april:	Roepingenzondag
8 mei:	Informatiedag op priester- en diakenopleiding Bovendonk
9 mei:	Diakenwijding op Bovendonk
11 mei:	Bezinningsdag emeriti

Activiteiten onder voorbehoud van wijzigingen in verband met coronamaatregelen. Fysieke samenkomsten en vieringen zijn niet altijd mogelijk. Let op de livestream mogelijkheden in uw parochie of volg de euharistieviering via KRO-NCRV op televisie. Zie ook **VierPasen.nl**

Nieuws op de website

- Vieringen in de Goede Week voor Pasen
- 24 uur voor de Heer: in gebed, aanbidding en stilte verbonden
- Toegelicht: Het passieverhaal in het Johannesevangelie
- Nederlandse bisschoppen: “Kiezen voor het eigenlijke normaal!”
- Conferentie ‘De Missionaire parochie’ op 24-25 maart 2022 in Breepark Breda
- “Hoe ga je om met dat wat je overkomt?” Aswoensdag 2021

Lees het laatste nieuws van de website online

In de digitale versie van deze nieuwsbrief zijn verschillende teksten en afbeeldingen aanklikbaar. Hiermee klikt u rechtstreeks door naar online artikelen, video's en foto's. Let op dit symbooltje:

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Bisdom Breda en verschijnt vijf keer per jaar in zowel gedrukte als digitale vorm. Een postabonnement is mogelijk tegen betaling van een bijdrage in de verzend- en administratiekosten. De nieuwsbrief zelf is gratis.

Voor een postabonnement stuurt u een e-mail naar: secretariaat@bisdombreda.nl en maak ten minste €12,50 over op IBAN NL79 RABO 0101 0517 78 t.n.v. Bisdom Breda, o.v.v. Postabonnement Nieuwsbrief. Uitgaven worden toegestuurd na ontvangst van uw betaling.

Redactie: Monique van Delft, Hans de Jong, Marc de Koning (hoofdredacteur)

Adres redactie
Postbus 90189, 4800 RN, Breda
secretariaat@bisdombreda.nl
076 5223444

Schriftteksten met toestemming overgenomen van Katholieke Bijbelstichting (KBS).

Volg het Bisdom Breda ook via:
Website: startpunt voor alle nieuws en informatie van het Bisdom Breda.
Wekelijks nieuwsoverzicht per mail: ontvang elke week via e-mail een overzicht van alle nieuwsberichten van de website van het bisdom.
YouTube: ontvang als abonnee een melding wanneer er een nieuw filmpje of livestream beschikbaar komt.
Twitter: voor snelle updates en duiding.

Foto's: Aartsbisdom Utrecht en Bisdom Breda

Met ingang van 1 juli 2021 wordt Patrick Kuipers door bisschop Liesen benoemd tot rector van Priester- en Diakenopleiding Bovendonk. **Lees online verder**

Bovendonk, waar vijf of meer..

Door: Martine van Bouwdijk Bastiaanse

Laat ik met de deur in huis vallen: het is mijn grootste wens én zorg dat we volgend jaar op Bovendonk met vijf eerstejaars priester- en diakenstudenten beginnen. Ik houd het bescheiden. Tien studenten zou natuurlijk nog beter zijn, maar dan ga ik voorbij aan de realiteit. Het aantal studenten is klein en kwetsbaar. Niet alleen bij ons maar bij alle opleidingen in Nederland en België.

Als beginnend studieprefect maak ik mee hoe bijzonder het is dat studenten zich bij ons melden met de boodschap dat zij ervaren dat de Heer hen roept en dat zij daarop willen antwoorden door het (werkend) leven een nieuwe wending te geven. Ze nemen zes jaar de tijd om zich voor te bereiden op het priester- of diakenambt. Twintig weekenden per jaar komen zij samen op Bovendonk om zich verdiepen in het geloof, om te groeien in hun mens-zijn en hun spiritualiteit en om te reflecteren op hun ervaringen in het pastoraat en hun plaats daarin te ontdekken. En dat in deze tijd!

De kern van het ambt is tijdloos, maar de tijden zelf veranderen. Wat betekent het om in deze tijd priester of diaken te zijn? Professor Henk Witte, een van onze docenten, werkte mee aan het boek 'Religieus leiderschap in post-christelijk Nederland' dat recent verschenen is. Ik herken het beeld dat het boek schetst: secularisering stelt leidinggevenden in de kerk voor de taak om nieuwe vormen van eenheid te smeden en zingevende geloofsgemeenschappen te creëren. Want ook al lopen kerken leeg, religie en spiritualiteit blijven op allerlei manieren in de samenleving aanwezig.

> **Religie en spiritualiteit blijven op allerlei manieren in de samenleving aanwezig.**

Het afgelopen jaar hebben we nagedacht over de aansluiting van de opleiding op de pastorale praktijk. Onderzoek naar religieus leiderschap geeft aan waar aanpassing nodig is: waar priesters en diakens vroeger min of meer konden blindvaren op hun vanzelfsprekende autoriteit en positie, wordt nu vooral een beroep gedaan op hun persoonlijke kwaliteiten. Communicatieve, sociaal-emotionele en leidinggevende vermogens worden steeds belangrijker gevonden.

Onze studenten krijgen een stevig theologisch en Bijbels fundament mee. Die stevige basis is nodig, maar persoonlijk leiderschap is minstens zo belangrijk, zeker in deze tijd. Specifiek voor priester- en diakenstudenten is de levenslange geestelijke weg waarop zij mogen groeien als persoon, intellectueel en in velerlei pastorale attitudes en vaardigheden. Persoonlijk leiderschap zal daarom een belangrijk thema worden.

> **Waar priesters en diakens vroeger min of meer konden blindvaren op hun vanzelfsprekende autoriteit en positie, wordt nu vooral een beroep gedaan op hun persoonlijke kwaliteiten.**

De komende tijd wordt het onderwijscurriculum verder vernieuwd. Het voelt voor mij heel goed dat er opening en bereidheid is om de aanpak die ooit vanzelfsprekend was ter discussie te stellen en verantwoordelijkheid te nemen. Maar het is ook spannend.

Het afgelopen jaar zijn er al veranderingen in het vijfde en zesde jaar doorgevoerd. Komend jaar zullen vernieuwingen in de andere studiejaren zichtbaar worden. Het zou mooi zijn als er een groep eerstejaars kan starten met het nieuwe programma. Bidt u mee om vijf roepingen? Het mogen er ook meer zijn! We mogen nooit grenzen stellen aan Gods goedheid.

Martine van Bouwdijk Bastiaanse

“Als het maar zin heeft, dan doe ik het!”

Door: Brechje Loenen

Mieke is bijna 78 lentes jong en meer dan fulltime bezig voor anderen. Toen ze gevraagd werd om vrijwilliger te worden voor Luisterend Oor zei ze gelijk ‘ja’. Een portret.

Mieke is lid van de Sint Egidiusgemeenschap die speciaal een zending heeft voor mensen in nood. Zo komt ze bij veel anderen over de vloer: jong en oud. Ze luistert niet alleen naar ze, maar doet wat ze kan om ook praktische problemen op te lossen. Eten, kleding, goederen: Mieke weet heel wat te ritselen. “Ik denk dat ik zo’n 60 uur in de week bezig ben met dit soort dingen. Druk, maar dit is wat ik het liefste doe.”

'Niet makkelijk'

Eigenlijk is Miekes werk als vrijwilliger een ‘late roeping’. “Mijn moeder was een heel gelovige vrouw. Ik heb het geloof dus wel degelijk van huis uit meegekregen. Mijn vader stierf toen ik twee weken was en het leven van mijn moeder was niet makkelijk. Ze zei vaak: “God beproeft zijn grootste vrienden”. Mieke weet dus uit eigen ervaring wat lijden is.

Ze trouwde jong, had gelukkig een goed huwelijk, maar haar man was niet echt kerkbetrokken. Na een paar jaar gingen we nog maar sporadisch naar de kerk.” Haar man overleed toen Mieke nog maar 60 jaar was. Toen Pastoor Fons van Hees bij haar langskwam na de begrafenis vroeg hij: “Wat ga je nu doen?” Dat gesprek zorgde ervoor dat ze haar eerste stappen zette in het vrijwilligerswerk voor de Kerk.

> **“God beproeft zijn grootste vrienden”**

Maatjes

Mieke coördineert al jarenlang voor de Sint Egidiusgemeenschap het ‘Maatjesproject’. Op de vraag wat haar meest bijzondere herinnering is, heeft ze er bijna teveel. Een voorbeeld is het verhaal van een mijnheer die verdrietig en eenzaam was. Zijn vrouw was pas overleden en een zoon had jaren daarvoor op 13-jarige leeftijd zelfmoord gepleegd. Dat was een pijnlijk verhaal, want deze man meende dat zijn vrouw niet goed met dit kind overweg kon. Mieke: “Hij vertelde daar steeds opnieuw over.” Mieke luisterde jarenlang naar deze man die geweldig opknapte en weer zin kreeg in het leven. Ze hielp hem ook de as van de zoon op dezelfde plaats te verstrooien als waar zijn moeder was: op de Veluwe waar ze veel fijne vakanties hadden gehad. Dat heeft hem echt geholpen bij zijn rouwverwerking. Inmiddels is hij overleden en niet lang daarna lag er een grote enveloppe in de brievenbus: van zijn kinderen. Een diner bon voor twee personen ‘als dank voor alles wat je voor pa gedaan hebt’.

Luisterend Oor

Dit nieuwe project van het Sint Franciscuscentrum wil iedereen de mogelijkheid geven om eens met

een vrijwilliger zoals Mieke te spreken. Je hoeft niet eenzaam te zijn of grote problemen te hebben: het is belangrijk dat we naar elkaar luisteren en er voor elkaar zijn. “Ik moet ook weleens mijn verhaal kwijt”, vertelt Mieke. “Dan bel ik Kapelaan Jochem of Pastoor Fons van Hees op en vraag: mag ik bij je langskomen?”

Mieke heeft al een echtpaar dat via Luisterend Oor contact had gezocht te woord gestaan. Ze woonden nog maar net in het bisdom en zochten contact met ‘kerkmensen’. Mieke heeft met ze gebeld en is bij ze op bezoek gegaan. Uiteindelijk heeft ze geholpen om contact te leggen met de pastorale werkster van de lokale parochie.

Verspreid over het bisdom zijn er ongeveer acht vrijwilligers gevormd om mensen te woord te staan voor Luisterend Oor. Per hulpvraag wordt bekeken wat nodig is: is het een contact voor een keer of is het voor de hulpvrager fijn om vaker te bellen

Je hoeft niet eenzaam te zijn of grote problemen te hebben: het is belangrijk dat we naar elkaar luisteren en er voor elkaar zijn.

of eens coronaproof een wandeling te maken? In principe wordt een vrouw te woord gestaan door een vrouw en een man door een man.

In de parochie

Maar Luisterend Oor kan ook prima op parochieniveau werken. Een paar weken geleden liepen een onbekende mijnheer en mevrouw op een zaterdagmiddag door de kerk. Mieke: “Ik ben naar ze toegegaan en omdat we toch met de vrijwilligers samen een kopje koffie gingen drinken heb ik ze daarvoor uitgenodigd. Zo hebben we contact gelegd en telefoonnummers uitgewisseld. Inmiddels zien we de mijnheer elke zondag in de mis en mevrouw komt elke zaterdag even bidden in de kerk. “Als ik ze zie nodig ik ze gelijk uit om weer af te spreken”, vult Mieke aan.

Met het project ‘Luisterend Oor’, hoopt het Sint Franciscuscentrum dat wij als gelovigen steeds meer ‘thuis’ kunnen zijn bij elkaar in de Kerk. Een beetje gemeenschap van broers en zussen ziet naar elkaar om in goede en kwade dagen. We zijn heel blij als u contact opneemt!

Meer informatie via de website van het Sint Franciscuscentrum: sintfranciscuscentrum.nl/gesprek

Mieke Stroop

Spreken over het geloofsgesprek

Door: Hans de Jong

In tijden van een pandemie is fysiek samenkomen onmogelijk. Dat geldt ook voor bijeenkomsten als de Voortgezette Pastorale Vorming (VPV) voor pastorale beroepskrachten van het Bisdom Breda die jaarlijks in maart plaats vindt. Toch nodigt de pandemie uit tot onvoorziene creativiteit. In samenwerking met de Dienst Opleiding en Vorming van het bisdom Breda ontwikkelde Geerten Kok, diocesaan functionaris voor kerkopbouw, op 16 maart 2021 een aantrekkelijk en afwisselend middagprogramma waarop het geloofsgesprek centraal stond.

Die dag verschenen er zo'n vijftig mensen op het beeldscherm van mijn computer. Bisschop Liesen opende de bijeenkomst met gebed. In zijn inleidend woord verwees Geerten Kok naar de Pinksterestafette die vicaris-generaal Marc Lindeijer in 2020 tussen Pinksteren en het Hoogfeest van Maria Ten Hemelopneming georganiseerd heeft. Pater Lindeijer bevorderde dat gelovigen binnen parochies geloofsgesprekken voerden. De reacties hierop waren positief en men vroeg zich af waarom dit niet méér gedaan werd.

Kwetsbaar opstellen

Mirjam Spruit, stafmedewerkster van het Centrum voor Parochie Spiritualiteit in Nijmegen, vroeg zich in haar voordracht af wat een gesprek tot een geloofsgesprek maakt. "Het voeren van een geloofsgesprek is niet eenvoudig. Je brengt immers je eigen persoon, je geloof en je falen in. In een geloofsgesprek stel je jezelf kwetsbaar op. Dat vraagt om een veilige en vertrouwde omgeving. Dat vertrouwen moet je opbouwen. In een geloofsgesprek gaat het ook om het verlangen." Mirjam verwees daarvoor naar het Johannesevangelie waar Jezus zijn leerlingen vraagt wat zij ten diepste verlangen. "Het gaat om de betekenis en doel van je leven. Via deze weg kunnen mensen zich openstellen voor God."

Geloofstaal

In een gesprek over de belangrijke dingen in het leven komt ook het geloof ter sprake. "Wanneer je het geloof ter sprake brengt, moet je je ervan bewust zijn dat het voor velen een vreemde taal is." Mirjam lichtte dit toe. "Vroeger werd je als katholiek geboren. De geloofstaal was je moedertaal. Nu is de Kerk een keuzekerk. Dat betekent dat je de geloofstaal moet leren. Om deze taal te leren moet je het verlangen hebben Jezus Christus beter te leren kennen. Het vraagt uitleg over de grammatica van de taal. Je leert deze taal ook met anderen. Wanneer je een taal goed wilt leren ga je ook naar een land waar de bevolking deze taal spreekt. Naar analogie kun je ook naar een plaats gaan waar de geloofstaal weerklinkt zoals bijvoorbeeld een bedevaartplaats. Hierdoor groeit ook het verlangen."

> **"Het geloofsgesprek is in die zin niet maakbaar. We ervaren dat God met ons bezig is en we mogen zijn aanwezigheid bemiddelen."**

Niet maakbaar

"In een geloofsgesprek verwijs je mensen door naar de Heer. Na een persoonlijke en respectvolle dialoog is het pas mogelijk het Woord ter sprake te brengen. En dat overstijgt ons altijd. Het geloofsgesprek is in die zin niet maakbaar. We ervaren dat God met ons bezig is en we mogen zijn aanwezigheid bemiddelen. Het is de Heer zelf die verlangt dit gesprek met ons te voeren," aldus Mirjam.

In Zijn naam bijeen

In korte uitwisselingen kregen de deelnemers de kans deze ervaring op te doen. In een gesprek met Mirjam Spruit en Martine van Bouwdijk Bastiaanse, studieprefect van de Priester- en Diakenopleiding Bovendonk reflecteerde bisschop Liesen op het thema en de lezing. Voor bisschop Liesen zijn in een geloofsgesprek veiligheid en ruimte van essentieel belang. "Je stelt je kwetsbaar op en dan moet je de garantie hebben dat dit niet naar buiten komt. Soms ervaar je de aanwezigheid van Christus in zo'n gesprek. Ik moet dan denken aan Jezus' uitspraak dat waar er twee of drie in zijn naam bijeen zijn, Hij aanwezig is. Deze ervaring kun je hebben in een gesprek waar mensen terugkijken op hun leven. Na zo'n gesprek ervaar ik dat ik zelf gegroeid ben. Ik ben dan echt dankbaar."

Het online samenkomen werd breed gewaardeerd. Toch heeft het de voorkeur om elkaar te fysiek te ontmoeten, zodra dat weer mogelijk is.

Video highlights Bisdom Breda

Het Marcusevangelie met bisschop Liesen

Op 7 september 2020 startte bisschop Liesen een interactieve Bijbelcursus over het Marcusevangelie. Inmiddels hebben drie avonden plaats gevonden in Breda. Alle cursusavonden zijn terug te zien via het YouTubekanaal van het bisdom. Volgers van de cursus zijn uitgenodigd verdiepingsvragen te stellen. Deze worden in opvolgende avonden behandeld.

Het Passieverhaal in het Johannesevangelie

In een serie van vier video's, geeft bisschop Liesen een inleiding op het passieverhaal in het Johannesevangelie. De serie is aan het begin van de Veertigdagentijd opgenomen tijdens de online retraite voor pastorale beroepskrachten en medewerkers van het Bisdom Breda. In zijn inleiding komen onder meer de gebeurtenissen uit het lijdensverhaal en het Romeinse proces aan de orde.

'Leerling van Jezus zoals Petrus'

Bijbelmeditatie en -reflectie van bisschop Liesen over de vraag waar parochievernieuwing begint. De bisschop zoomt in op Petrus, een van de leerlingen van Jezus. De inleiding maakte onderdeel uit van het pastorale congres van de nieuwe bewegingen dat op 13 maart 2021 online gehouden werd. Deze opname is met toestemming overgenomen van pastoraalcongres.nl

Bisschop Liesen op Palmzondag in het Geloofsgesprek van KRO-NCRV

Op Palmzondag 28 maart 2021 zond KRO-NCRV het Geloofsgesprek uit met bisschop Liesen. Het wekelijkse interview van presentator Leo Fijen werd eerder opgenomen op het bisdomkantoor in Breda. In het gesprek vertelt bisschop Liesen met het oog op de Goede Week wat het betekent om leerling van Christus te zijn.

Scan de QR-code en bezoek het YouTubekanaal van het bisdom. Leest u de nieuwsbrief digitaal, klik dan meteen op de afbeelding van de video om deze meteen af te spelen.

“Gaat dus en maakt alle volkeren tot mijn leerlingen en doopt hen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest en leert hun te onderhouden alles wat Ik u bevolen heb.”
(Mat. 28, 19-20)

pb bovendonk
priester- en diakenopleiding

Denk jij er wel eens over om priester of diaken te worden? Misschien wil je daar een keer over brainstormen en de deeltijd studiemogelijkheden verkennen die er zijn voor werkenden. Kom naar de **informatiemiddagdag op 8 mei in Hoeven** of neem contact op: 0165 504 277 of **www.pdob.nl**